

Vtисnjenje ran svetemu Frančišku

Papež Benedikt XI., ki mu zgodovinarji dajejo odlično spričevalo da je bil dostojen, pobožen, brezgrajen in spravlјiv, je leta 1303 ali 1304 dovolil Frančiškovim sinovom obhajati praznik "Vtисnjenja ran našemu svetemu očetu Frančišku" z lastnimi dnevnici in mašo; papež Pavel V. je ta praznik raztegnil na vso Cerkev. Do zadnje liturgične obnove smo ga obhajali 17. septembra, dva dni po prazniku Žalostne Matere božje in tri dni po prazniku Povišanja sv. križa. Frančiškani ga na ta dan obhajamo še danes.

Češčenje Kristusovih peterih ran ima podlago v Svetem pismu. Že prerok v Stari zavezi je zapisal: »Z njegovimi ranami smo ozdravljeni.« Evangeliji poročajo, da jih je Kristus obdržal na svojem poveličanem telesu in povabil "nevernega" apostola Tomaža, naj se jih dotakne. Ljudska velikonočna pesem to povzema, ko v zanosu prepeva: »Kako svetle se rane...«

Zakaj je Gospod na poveličanem telesu obdržal rane, evangelij ne pove. Moremo pa sami sklepati, zlasti odkar zdravniki-kirurgi v našem času skušajo dokazati, da je taka smrt, kot jo je izbral Odrešenik, najbolj mučen način telesne smrti. Dati življenje za prijatelje je po Kristusovih besedah največji dokaz ljubezni, dati ga na najtežji način - je zadnji in najgloblji njen poudarek.

Življenje svetega Frančiška velja za visoko pesem ljubezni. Zato je razumljivo, da je svetnika razjedala živa želja, da bi kot mučenec umrl za Kristusa in je trikrat iskal priliko za to. Ni mu bilo dano. Čisto drugače je Bog dal pečat na njegovo hrepenenje po polni ljubezni.

Dve leti pred smrtjo se je Frančišek - kot že tolikokrat - napotil na goro La Verno, da bi tam opravil štiridesetdanski post na čast sv. Mihaelu. Okoli praznika Povišanja sv. križa, ko je premišljal Gospodovo trpljenje in ga želel čimbolj sodoživljati, je v prikazni prejel znake ran na rokah, nogah in na prsih.

Odtlej je Frančišek nosil s seboj lik Križanega, ki ga ni izdelala umetnikova roka na platnu ali iz lesa ali iz kamna, ampak ga je prst živega Boga vtisnil v ude njegovega telesa.

Na praznik sv. Mihaela je končal post in se vrnil med brate. Zavedal se je, da je dobro "skriti kraljev dar", zato je prikrival svete znake, kolikor je mogel. Roke je

imel obvezane, prej bos je zdaj nosil čevlje.

Šele po smrti, ko so ga golega položili na tla, so mogli bratje videti zadnji pečat božje ljubezni.

Frančišek ni edini, ki je bil deležen vtisnjenja ran. Do danes je število "stigmatizirancev" naraslo, Cerkev je potrdila od mnogih znanih (okoli tristo) šestdeset primerov, češ da so avtentični. Pač pa je Frančišek prvi, ki je po besedah sv. Bonaventure doživel, da »ga je prava ljubezen Kristusova preoblikovala v svojo podobo«. To je spodbudilo pesnika in vnetega Frančiškovega častilca Jacopona da Todi, da si je nekaj let pozneje drznil v pretresljivi pesmi "Mati žalostna je stala" poprositi: »Sveta Mati, to te prosim, / rane Kristusa naj nosim, / vtisni v moje jih srce.«